

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА МЕРИ ПАСИЩА И ЛИВАДИ ОТ ОБЩИНСКИ ПОЗЕМЛЕН ФОНД НА ОБЩИНА РАДНЕВО ЗА СТОПАНСКАТА 2017-2018 ГОДИНА

Правилата за ползване на мерите и пасищата на територията на Община Раднево са изготвени съгласно **изискванията на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи , чл.37о, ал.1 , т.2** съдържат:

- Перспективен експлоатационен план за паша;
- Правила за определяне начина на разпределение на мерите и пасищата за общо и индивидуално ползване и тяхното разграничение;
- Частите от мерите пасищата и ливадите предназначени предимно за косене;
- Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопой;
- Мерки за опазване , поддържане и подобряване на мирите ,пасищата и ливадите,като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия,наторяване,временни ограждения;
- Ветеринарна профилактика;
- Частите от мерите и пасищата ,предназначени за изкуствени пасища ,за засяване на подходящи тревни смеси;
- Построяване на навеси;
- Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси
- Охрана
- Режим на ползване, забрани и ограничения

Правилата имат отворен характер и се актуализират в зависимост от конкретните условия и нормативната уредба.

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Перспективният експлоатационен план е разработен на основание и във връзка с Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/ в страната за периода 2014-2020г. Цели на перспективния експлоатационен план са:

1. Дългосрочно опазване на пасищата в Община Раднево и опазване на биологичното разнообразие, с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена със възможностите на природата паша, от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели.

2. В дългосрочен план да се повиши капацитета за разработване и управление на агро-екологични проекти. В тази връзка стопаните, кандидатстващи с проекти от ПРСР да бъдат насърчавани да поддържат и възстановяват тревостоя, като за целта използват тревни смеси в състава на които има многогодишни бобови растения, в частност медоносното растение еспарзета.

3. Постигане на максимална ефективност при използване на мерите и пасищата и достигане на максималния възможен екологичен ефект при ефективно разходване на средствата, получени чрез финансовите стимули на Европейския съюз, предназначени за развитието на земеделието.

4. Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските стопани , които ще допринесат за по-нататъшното развитие и икономически растеж на районите с пасища.

5. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най-малко животински единици.

II.ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НАЧИНА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ

1. Пасищата, мерите и ливадите от държавния и общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда по реда на чл. 24а, ал.2 от ЗСПЗЗ под наем или аренда без търг или конкурс на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена, определена по пазарен

механизъм. Пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд се предоставят под наем или аренда на лица, които нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд и за земи по чл. 37в, ал. 3, т. 2.

2. Съгласно чл.37и,ал.3 от ЗСПЗЗ Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване с категории и средните годишни рентни плащания за землището или за общината се обявява в община Раднево и кметствата както и се публикува на интернет страницата на общината в срок до 1 март.

3.Съгласно чл.37о, ал.1,т.1 от ЗСПЗЗ Общински съвет Раднево определя с решение, прието с мнозинство от общия брой на съветниците: размера и местоположението на мерите и пасищата за общо и за индивидуално ползване в зависимост от броя и вида на отглежданите пасищни животни на територията на съответното землище;

4.Съгласно чл.25,ал.1 от ЗСПЗЗ , при общо ползване Общинският съвет може да определя такса за ползване на общинските мери и пасища, приходите от която се използват за поддържането им.

5.Съгласно чл.37о, ал.8 от ЗСПЗЗ Земеделски стопанин, включен в списъка по ал. 2, може да получи заверено от кмета на общината, района, кметството копие на решението за определяне на ползването на мерите, пасищата и ливадите.

6.Съгласно чл.37и, ал.4 Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.

В този смисъл местни (автохтонни) породи животни са:
Говеда
• Българско сиво говедо
• Родопско късорого говедо
Биволи
• Български бивол
Овце
• Бяла маришка овца
• Вакла маришка овца
• Реплянска овца
• Местна карнобатска овца
• Медночервена шуменска овца
• Копривщенска (Средногорска) овца
• Дъбенска овца
• Средностаропланинска овца
• Каракачанска овца
• Странджанска овца
• Сакарска овца
• Котленска овца
• Среднородопска овца
• Свищовска овца
• Софийска (Елинпелинска) овца
• Тетевенска овца

•	Западностаропланинска овца
•	Брезнишка овца
•	Местна старозагорска овца
•	Черноглава плевенска овца
•	Местна дългокосместа (Калоферска) коза
Коне	
•	Каракачански кон
•	Старопланински кон
•	Рилородопски кон

7. Лицата подават заявление по образец одобрен от министъра на земеделието и храните до кмета на община Раднево в срок до 10.03.2017г., към което прилагат документи по чл.99 от ППЗСПЗЗ.

8. Съгласно чл.37и ал. 6,7,8,9 от ЗСПЗЗ при разпределяне на пасищата за индивидуално ползване Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ по реда на чл.37и ал.4 от ЗСПЗЗ и разпределя имотите за всяко землище. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи **в срок до 1 май**. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределените по реда на ал. 6 имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите **в срок до 1 юни**. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по ал. 4. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област. Протоколът по ал. 6 или по ал. 7 се обявява в кметството и се публикува на интернет страницата на общината и може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпореди друго. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд след разпределението по ал. 7 в съответното и съседни землища, по заявление от правоимащото лице **в срок до 10 юни**, комисията по ал. 6 предоставя служебно на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице протоколите по ал. 6 и/или ал. 7 и копие от заявлението за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

9. Сключването на договори за наем или аренда за индивидуално ползване на пасищата и ливадите , с минимален срок 5 /пет/ стопански години , се извършва от Кмета на община Раднево въз основа на протоколите на комисията по разпределение на свободните пасища мери и ливади от Общинския поземлен фонд, след заплащане на наемната или арендната цена. Договорите съдържат данните по чл.37и , ал. 1, 4, 6 и 7 от ЗСПЗЗ и се регистрират в общинската служба по земеделие При сключване на договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд, които изцяло или частично не попадат в актуалния към датата на подписване на договора специализиран слой по чл. 5, ал. 2 от Наредба № 2 от 17 февруари 2015 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ, не се дължи заплащане на наемна цена, съответно арендно плащане за **две** стопанска година от сключването на договора.

10. Пасищата, мерите и ливадите от държавния и общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда по реда на чл.24а, ал. 2 от ЗСПЗЗ на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена, определена по пазарен механизъм. Пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд се предоставят под наем или аренда на лица, които нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд и за земи по чл. 37в, ал. 3, т. 2.) Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване с категории и средните годишни рентни плащания за землището или за общината се обявява в общините и кметствата и се

публикува на интернет страницата на общината в **срок до 1 март**. След разпределението по чл.37и, ал.6, ал.7 и ал.10 от ЗСПЗЗ свободните пасища мери ливади от ОПФ се отдават чрез търг съобразно чл.37и ал.13 и ал. 14.

11. Мерите и пасищата от общинския поземлен фонд, за които са сключени наемни или арендни договори, не могат да се преотдават за ползване на трети лица.

12. Договорите за наем и аренда за индивидуално ползване могат да се прекратяват преди изтичането на срока и когато ползвателят:

12.1. по искане на ползвателя;

12.2. при промяна на условията по чл. 37и ал. 4 от ЗСПЗЗ а именно- Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. Лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се полагат до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. Лица отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, следва да ползват до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.

12.3 Общината прекратява договорите за наем и аренда за имоти по чл. 19 от ЗСПЗЗ, сключени по реда на чл. 37и, ал. 12, и предоставени от общинския съвет по реда на § 27 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи (ДВ, бр. 62 от 2010 г.), след издаване на решението на общинската служба по земеделие и изтичане на стопанската година, в която е издадено решението.

12.4 Общината прекратява договорите за наем и аренда когато при ежегодна проверка по чл.37м от ЗСПЗЗ се установи неспазване на условията по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ по сключените договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд.

12.5. Не спазва условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, определени по реда на чл. 42 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

13. В договорите за наем и аренда се предвижда увеличаване на наемната или арендната цена с официалния инфлационен индекс на потребителските цени, публикуван от Националния статистически институт.

14. Съгласно чл. 37и ал.13 от ЗСПЗЗ останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. Търговете се провеждат от кмета на общината. Договорите се сключват за една стопанска година.

15. Съгласно чл. 37 и ал.14 от ЗСПЗЗ Останалите след провеждане на търга по ал. 13 свободни пасища, мери и ливади се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в правилника за прилагане на закона. Договорите се сключват за една стопанска година

III. ОБЩИНСКИ СЪВЕТ МОЖЕ ДА ОПРЕДЕЛИ ЧАСТИ ОТ ПАСИЩАТА ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ .

IV. ПРОКАРИ към местата за паша и водопой на селскостопанските животни се определят в срок **до 31.03.2017г.** от кметовете и кметските наместници на населените места със заповед, като се ползват съществуващите-неотдадените под наем полските пътища.

V. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА, ВРЕМЕННИ ОГРАЖДЕНИЯ

А. Национални стандарти

При ползване на мери и пасища е необходимо да се спазват Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, а именно:

Национален стандарт 1.

Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици:

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки;
- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;
- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;
- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон.

Национален стандарт 2.

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

Национален стандарт 3.

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води (Приложение към НС 3.).

Национален стандарт 4.

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи над 5 ха е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 30% култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

Национален стандарт 5.

За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага:

- за обработваеми земи - обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите;
- за трайни насаждения - укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засяване/засаждане с други култури, и/или обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

Национален стандарт 6.

Забранява се изгарянето на стърнищата.

Национален стандарт 7.

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

- директните плащания;
- чл. 46 и чл. 47 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007;
- следните мерки от Програмата за развитие на селските райони (2014-2020): Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

Не се допуска преизпасване на площите, като е необходимо гъстотата на животните да бъде съобразена с бройките животински единици. Като „Животинска единица“ /ЖЕ/ е условна единица за приравняване на броя на животните на единица фуражна площ, използвана за изхранването им. Броят на различните видове и категориите животни се превръща в ЖЕ, както следва:

„Животинска единица“ са единиците, определени в Приложение II „Коефициенти на преобразуване на животните в животински единици, посочени в чл. 9, параграф 2“ от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагане на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ОВ L, бр. 227 от 31 юли 2014 г.), както следва:

- а) бикове, крави и други животни от рода на едрия рогат добитък на възраст над две години и животни от семейство коне на възраст над шест месеца – 1,0 ЖЕ;
- б) животни от рода на едрия рогат добитък на възраст от шест месеца до две години – 0,6 ЖЕ;
- в) животни от рода на едрия рогат добитък на възраст под шест месеца – 0,4 ЖЕ;
- г) животни от рода на овцете и козите – 0,15 ЖЕ;

Б. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите и пасищата

1. Да не се допуска строителство в мерите и пасищата без промяна на предназначението им с решение на Общински съвет.

2. При построяване на навеси следва да се спазват разпоредбите на Закона за устройство на територията и Закона за опазване на земеделски земи.

3. Да не се разорават и превръщат в обработваема земя – нива.

4. Кмета /кметски наместник/ на населеното място и специализираните органи да осъществяват контрол за провеждането на мероприятията по осигуряване на пожарна безопасност в пасищата и мерите. Мероприятията по осигуряване на пожарна безопасност, се извършва от и за сметка на ползвателите при сключен договор за ползването им.

5. Почистване от камъни:

- при равни терени почистването да се извършва ръчно, като се събират на купчинки и след това се изнасят;

- при стръмни и застрашени от ерозия терени събраните камъни се подреждат на кордони-тераси по хоризонталите на релефа на разстояние от 20 до 100 м.

6. Възстановяване на изоставени пасища (чрез умерена паша или косене).

7. Почистване от храсти:

- чрез целенасочена паша;

- механично почистване чрез изрязване.

8. Борба с плевелната растителност:

- чрез навременна коситба;

- регулирана паша;

- окосяване на неопасаната трева.

9. Регулиране на водния режим при заблатени площи:

- чрез диги или мрежа от открити канали за отводняване за ускоряване на повърхностния отток.

10. Косенето в мерите и пасищата, следва да се извършва съгласно разпоредбите на „Агроекологични плащания“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 и Наредба № 5 от 24 февруари 2015 г. за прилагане на мярка 12 „Плащания по Натура 2000 и Рамковата директива за водите“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

В. ВРЕМЕННИ ОГГРАЖДЕНИЯ

Поставянето на електропастир се приема за вид охрана на имотите, за което следва да бъде уведомен кмета на община Раднево.

VI. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните през 2017г., съгласно чл. 118, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВД/. При поява на заразна болест Генералния директор на Националната ветеринарна медицинска служба издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта. Постоянно действащите към Областните управители и кметства на общини епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, химизация на биотопи, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации /ДДД/ предвидени в съответната наредба.

Съгласно чл.108,ал.1от ЗВД средствата за покриване на разходите, свързани с епизоотични рискове, ежегодно се осигуряват целево от републиканския бюджет. При възникване на заболяване от списъка по чл. 118, ал. 1 от ЗВД, ДДД мероприятията и консумативите се заплащат от бюджета съгласно чл. 120, ал. 3 от ЗВД. Профилактичните ДДД мероприятия се договарят и заплащат от собствениците на обектите, съгласно чл. 120, ал. 4 от ЗВД.

VII. МЕРИ И ПАСИЩА ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ИЗКУСТВЕНИ ПАСИЩА ,ЗА ЗАСЯВАНЕ С ПОДХОДЯЩИ ТРЕВНИ СМЕСКИ

Общински съвет може да определи пасища при които да се подобри тревостоя.

VIII. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕСИ

Построяването на навеси в мери и пасища се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19 от 25 октомври 2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им - ДВ, бр. 85 от 6 ноември 2012 г., в сила от 06.11.

IX. ВЪВЕЖДАНЕ И РЕДУВАНЕ НА ПАРЦЕЛНО ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩНИ КОМПЛЕКСИ

1. При свободна паша се спазват следните основни положения:

- Начало на пашата – в края на фазата на братене на тревните култури при височина на тревостоя 8-10 см. за овцете и на 15 см. – за крави;
- Да не се допуска паша на животните през ранна пролет и късна есен;
- При силно охрастени пасища да се прилага т. н. целенасочена паша в началото на вегетацията;
- Да не се допуска струпване на животните на едно и също място за да се избегне селективното изпасване.

2. При регулирана паша се прави **парцелиране** при спазване на следните основни положения:

- Броя на животните да се съобрази с продуктивното състояние на пасището;

- Брой, големина и форма на парцелите зависят от периода на възстановяване на тревостоя – при сухи условия броя им е от 10 до 17 дни, а при поливни 5-10 дни;
- Пашата започва при достигане на пасищна зрялост на тревите;
- Животните престояват във всеки парцел до 6 дни;
- Пашата приключва при използване на 75% от тревостоя;
- След всяко използване на парцела се почива 20-30 дни при поливни условия и 40-50 дни при сухи условия.

3. Комбинирано използване -сенокосно и пасищно:

- Редуване по години;
- Двуполна система, при която площта се разделя на две части, в едната се пасе до края на юли, а в другата се коси, след което начина на ползване на парцели се сменя.

X. ОХРАНА

Ползвателите на мери и пасища от Общинския поземлен фонд организират охраната на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем и за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

XI. РЕЖИМ НА ПОЛЗВАНЕ, ЗАБРАНИ И ОГРАНИЧЕНИЯ

Задължения на общината:

1. Да осигури безпрепятствено ползване на общинските мери и пасища за извеждане на паша на притежаваните от земеделските стопани животни.
2. Да предоставя информация и методически указания на ползвателите относно необходимите мероприятия по поддържане и опазване на мерите и пасищата.

Ползвателите на общински мери и пасища се задължават:

1. Да почистват постоянните пасища от нежелана храстовидна растителност и да провеждат борба с плевели и устойчиви растителни видове.
2. Да не променят предназначението на пасищата и мерите, да не ги разорават и да не ги използват за не земеделски нужди.
3. Да не допускат замърсяването им с битови, строителни, производствени, опасни и други отпадъци.
4. Да не се палят сухи треви и храсти в пасищата, мерите.
5. Да окосяват пораснала не изпасаната трева.
6. При необходимост да извършват пръскане със съответните разрешени препарати за обезпаразитяване и наторяване. Да не ги наторява с изкуствени торове и с утайки от пречистени отпадни води.
7. Да районира пашата, така че да се избягва преизпасването на тревостоя.
8. Да не се извършва паша без пастир.
9. Да не се извършва паша в горите граничеши с пасищата.
10. Да не се допуска лагеруване на домашни животни в пасищата.
11. Да не извършват сеч на намиращите се върху отдадените под наем пасища и мери отделно стоящи или групи дървета, без разрешение от оторизираните с това органи.
12. Да ги опазват от ерозиране, заблатяване, засоляване.
13. Да не изграждат постройки с траен статут в пасищата и мерите.
14. Да не ги преотстъпват за ползване на трети лица.
15. Лично да съпровождат стадото по пътя до пасището и се грижат за него в пасището, или да ангажират и изрично посочат друго лице, което за извършва това от тяхно име и за тяхна сметка.
16. При агротехнически мероприятия, като подсяване, торене, борба с плевелната растителност, отводняване и напояване, както и построяването на навеси се съгласуват с общинска администрация, а мероприятията почистване от камъни и почистване от храсти с кмета или кметския заместник на населеното място.
17. Въвеждат се ограничения за ползване на пасища включени в Натура 2000.

18.Забранява се:

- превръщането на ливади или пасища в обработваеми земи;
- коситба в размножителния период на птиците;
- използването на определени торове или средства за растителна защита;

- унищожаването на видове от флората – късане, изкореняване, изкопаване и сеч;
- преминаване и престой с моторни средства;
- паша на животни над допустимия вид и брой;
- изхвърлянето на селскостопански, битови и други отпадъци в и до синорите.

19. За пасища при тревно покритие по-малко от 50% или при хвойново покритие на 50% стадата задължително се пренасочват към друго пасище.

20. Пашата на селскостопански животни да се извършва в светлата част на денонощието.

21. Косенето в пасищата да се извършва след 15 юни, максимум две коситби годишно. Косенето да се извършва ръчно или с ръчни косачки за бавно косене, като се започва от средата към периферията.

22. За прокари до местата за паша и водопой на животните да се използват съществуващите полски пътища, а за излизане от населеното място да се използва маршрут, определен от кмета/км.наместник на населеното място.

За неуредени в настоящите правила въпроси се прилагат реда и правилата на Законът за собствеността и ползването на земеделските земи и действащото законодателство на Република България.